

Boeren zaaien meer vanggewas, Mestbank int meer boetes

nieuws

De regels rond de vanggewassen van het MAP6 zijn voor veel boeren een doorn in het oog. Ondanks dat er in de aandachtsgebieden 19.000 hectare meer is ingezaaid dan het doelareaal, int de Mestbank een fors hoger boetebedrag. VLM bekijkt met de landbouworganisaties hoe de regeling kan evolueren richting een systeem van goede praktijken qua teelt en bemesting.

🕒 22 DECEMBER 2021 – LAATST BIJGEWERKT OM 23 DECEMBER 2021 11:54

Lees meer over:

mest

groenbemester

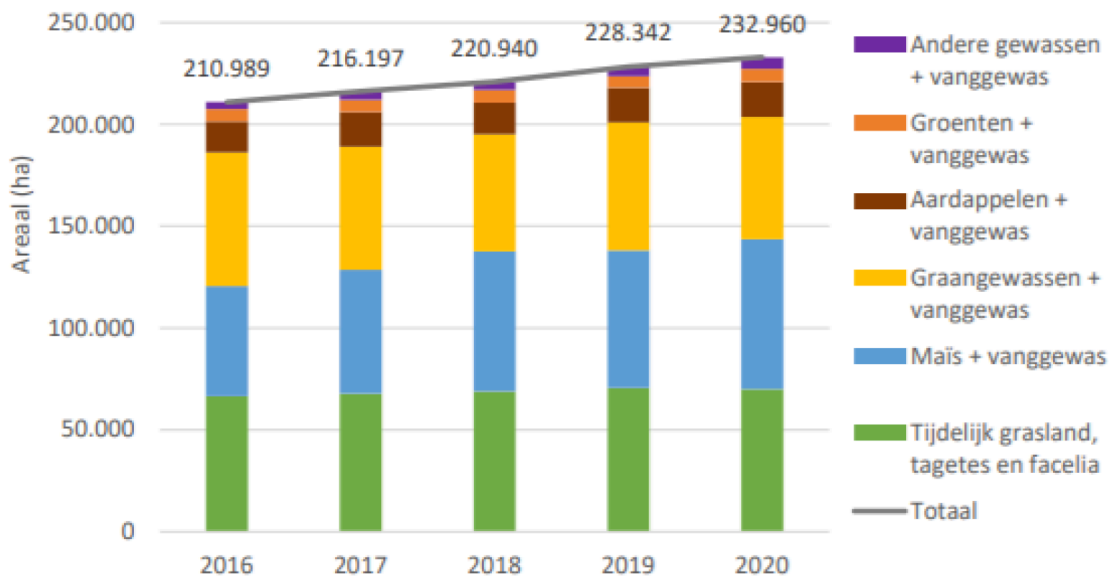

Het onlangs verschenen [Mestrapport 2021](#) bevat tal van boeiende cijfers. De Mestbank voert administratieve controles uit bij de 32.000 aangifteplichtige landbouwers en bedrijven zoals mestverwerkingsinstallaties, mestvoerders, diervoederproducenten en kunstmestproducenten. Daarnaast is er nog een gebiedsgerichte terreincontroles bij 10 procent van de bedrijven, een bedrijfsdoorlichtingen op basis van een risicoanalyse bij 1,3 procent van de bedrijven en een nitraatresiducontrole op de landbouwpercelen bij een kleine 40 procent van de aangifteplichtige landbouwers.

Minder inbreuken voor teeltvrije zone

Het inbreukpercentage bij de controles op het opbrengen van mest is gedaald van 11 procent in 2015 tot 5 procent in 2020. Ook bij de controles op de teeltvrije zone van minstens 1 meter langs waterlopen, is het inbreukpercentage gedaald van de helft van de controles in 2018 tot 8 procent in 2021.

De zwaarste boetes zijn er bij de balanscontroles. In 2020 kregen 47 landbouwers een boete voor een balansoverschrijding na doorlichting, voor een totaal bedrag van 594.620 euro. Het gemiddeld boetebedrag per landbouwers bedroeg 12.650 euro, maar er is een grote spreiding van de boetebedragen. De helft van die landbouwers kreeg een boete van minder dan 5000 euro, in één geval was het zelfs meer dan 80.000 euro.

Figuur 32 Evolutie van het areaal vanggewassen in Vlaanderen in de periode 2016-2020

Meer vanggewassen, maar dubbel zo veel boete geïnd

Het areaal vanggewassen blijft jaar na jaar stijgen. Het doelareaal voor vanggewassen in de gebiedstypes 2 en 3 wordt zelfs met 19.000 hectare overtroffen. 89 procent van de boeren vervult zijn vanggewassenverplichting. Toch liepen ook 857 landbouwers aan tegen een boete voor het niet voldoen aan hun doelareaal in gebiedstype 2 en 3.

Ten opzichte van 2019 werden 42 procent minder boetes opgelegd, maar het totale boetebedrag steeg met 34 procent tot 1 miljoen euro. Het gemiddeld boetebedrag voor 2020 (1.200 euro) is bijna drie keer hoger dan in 2019 (460 euro) door de hogere boetebedragen voor recidive en de hoge boetebedragen voor landbouwers die niet voldoen aan de voorwaarden van een equivalente maatregel.

Recidive en equivalente maatregelen

Bij 109 landbouwers werd recidive vastgesteld, zij waren ook vorig jaar in overtreding. Samen kregen ze in totaal 220.000 euro boete opgelegd. Het gemiddeld boetebedrag van deze landbouwers bedroeg 2.020 euro. Er zijn 36 boetes opgelegd wegens het niet naleven van de equivalente maatregel 'wintergranen na nitraatgevoelige hoofdteelten'. Deze 36 boetes zijn verantwoordelijk voor 40 procent van het totale boetebedrag met een gemiddeld boetebedrag van 11.535 euro. Bij de equivalente maatregelen wordt de boete van duizend euro per hectare immers vermenigvuldigd met het volledige doelareaal. De boetes bij equivalente maatregelen werden opgelegd na terreinvaststellingen.

207000

Bedrag geïnde boetes 2019

500000

Bedrag geïnde boetes 2020

Gegronde bezwaren bij 357 landbouwers

Meer dan twee derde van de beboete landbouwers dienden een bezwaar in waarbij ze (meestal) aangaven dat het om een foutieve aangifte ging. Globaal werden 64 procent van de bezwaren gegrond verklaard, meestal op grond van bewijsstukken waaruit alsnog een tijdige inzaai van het vanggewas kon afgeleid worden. Van de 857 landbouwers die een boete kregen, konden er dus 357 aantonen dat ze de vanggewassen tijdig hadden ingezaaid. Het totale boetebedrag werd zo met een half miljoen euro naar beneden bijgesteld. Het gemiddelde bedrag van de bestreden boetes was dus zo'n 1400 euro.

In vergelijking met 2019 – het eerste jaar dat de nieuwe vanggewassenregeling van kracht was – werd er een fors hoger boetebedrag opgelegd, maar ook geïnd. In 2019 ging het nog om een totaal van 684.000 euro voor 1490 landbouwers, waarbij uiteindelijk 477.950 euro niet geïnd werd wegens geldige bezwaren. Het geïnde boetebedrag stijgt dus van 207.000 euro in 2019 naar 500.000 euro in 2020.

"In al die gevallen gaat het om de dreiging van hoge boetes voor dingen die in wezen administratieve vergissingen zijn of aanpassingen omwille van veldomstandigheden. We praten allemaal over het mentaal welzijn in de landbouw, en dan passen deze bedragen voor administratieve fouten hier niet in", zegt beleidsmedewerker Mark Wulfrancke van ABS.

Doelareaal per afstroomzone

Bij VLM verdedigen ze de aanpak: "Als de Mestbank, op grond van bewijsstukken, kon afleiden dat er toch tijdig een vanggewas ingezaaid werd, dan werd het bezwaar gegrond verklaard. Het feit dat er een groot percentage gegronde bezwaren is, doet geen uitspraak over de kwaliteit van de regelgeving, maar toont aan dat veel landbouwers hun verzamelaanvraag correcter moeten invullen, zeker wat nateelten en vanggewassen en inzaaiperiode betreft."

Voor ABS moet de regeling zeker bijgestuurd worden in een nieuw MAP6+. Mark Wulfrancke: "Oorspronkelijk was ook in MAP6 al een doelareaal per afstroomzone een mogelijke oplossing. Men is hier toen jammer genoeg niet in mee gegaan. Op vlak van de vanggewassenregeling kan er veel verbeterd worden waarbij we meer omschakelen naar een model van vertrouwen en goede praktijken en vanuit de Mestbank wat kunnen loskomen van de kalender. Als het landbouwtechnisch beter is om een vanggewas op 20 oktober in te zaaien in plaats van op 15 oktober dan moet dat kunnen. Voor ons is een goed werkbaar en flexibel systeem een duidelijke voorwaarde."

VLM heeft een plan uitgewerkt om goede bemestings- en teeltpraktijken verder uit te voeren vanaf 2023 om de waterkwaliteit te verbeteren. Dat plan werd al grondig doorgepraat met de landbouworganisaties en positief onthaald. Het zou in de plaats komen van de vanggewasregeling zoals die nu bestaat, maar dat hangt nog af van de politieke besluitvorming in MAP 6+. En die besluitvorming zit momenteel in de wachtrij achter het stikstofdossier.

Bron: Eigen berichtgeving

In samenwerking met: VLM

VILT vzw

Bd Simon Bolivar 17
1000 Bruxelles

Contact

M • info@vilt.be

Volg ons op:

 screenreader.visit us on our facebook page: <https://www.facebook.com/vilt.nieuws/>

 screenreader.visit us on our linkedin page: <https://www.linkedin.com/company/vilt-vzw/>

 screenreader.visit us on our instagram page: <https://www.instagram.com/vilt.nieuws>

 screenreader.visit us on our x page: https://x.com/vilt_nieuws

 screenreader.visit us on our bluesky page: <https://bsky.app/profile/viltnieuws.bsky.social>

© 2026 VILT vzw, all rights reserved |

[Privacy policy](#)

[Copyright](#)

[Cookie Policy](#)

[Cookie instellingen aanpassen](#)

Webdesign by Who Owns The Zebra